

Na zdjęciu widzimy odlatującego ptaka, którego sylwetka oraz ubarwienie wskazują na ptaka siewkowego. Kontrastowy rysunek na wierzchu, z dwoma żółtymi pasami wzdłuż czarniawego tułowia nawet bez większych analiz wskazuje, że to jakiś bekas *Gallinago* sp. Niewidoczny jest, niestety, ani dziób, ani też spód, które stanowią bardzo dobre cechy diagnostyczne. Jednak widząc cały wierzch ptaka, mimo nie najlepszej jakości zdjęcia, jesteśmy w stanie oznaczyć gatunek. Nie możemy dostrzec subtelnego rysunku na poszczególnych piórach, który jest swoisty dla każdego gatunku. Jednak rozkład poszczególnych jasnych plam jest również diagnostyczny. Cechą rzucającą się w oczy i znaną jako cecha diagnostyczna jest obecność bieli na ogonie. Dubelt *G. media* charakteryzuje się właśnie dużą ilością bieli na zewnętrznych sterówkach. Jest ona dobrze widoczna u lecącego ptaka szczególnie przy lądowaniu, kiedy ptak rozkłada ogon. Nasz ptak nie siada, a wręcz przeciwnie, robi wrażenie szybko lecącego. U nasady ogona jednak świecą białe plamy. Zauważmy jednak, że środek ogona jest jasno brązowy i sięga poza biel. Oczywiście na samym końcu widoczne są wystające palce ptaka, jednak sam ogon jest też dłuższy od białych piór po bokach. Cały układ części ogonowej nie ma kształtu wachlarza typowego dla rozłożonego ogona. Jest wręcz odwrotnie, to nasadowa część jest najszersza. A wynika to stąd, że bielą świecą pokrywy podogonowe wystające nieco na zewnątrz, i dlatego „ogon” jest szeroki u nasady, podobnie jak i białe plamy. Nie jest to zatem charakterystyczny ogon dubelta. Popatrzmy na skrzydła. U samej nasady widoczna jest jasna plama barkówek, następnie ciemny pasek, który oddziela jasny, płowy panel pokryw na ramionach. Reszta skrzydła jest czarniawa i dopiero silnie zaznaczona jest tylna krawędź skrzydła w części ramieniowej. Tak wyraźny pasek końcowy na lotkach 2. rzędu jest charakterystyczny dla kszyska *G. gallinago*. U dubelta jasne zakończenia lotek są bardzo słabo zaznaczone i w terenie praktycznie niewidoczne. W zamian dobrze widoczny jest biały pasek wzdłuż zakończeń dużych pokryw i drugi wzdłuż średnich, co tworzy charakterystyczny wzór wzdłuż całego skrzydła, czego u naszego ptaka brak. Żółte pasy wzdłuż tułowia są natomiast bardzo dobrze widoczne i silnie kontrastujące z niemal czarnym grzbietem. Dubelt ma grzbiet bardziej brązowy i mniej kontrastowo ubarwiony w porównaniu z kszyskiem. Jednak tak kontrastowy wierzch obok kszyska ma również bekasik *Lymnocyptes minimus*. Ten jednak w odróżnieniu od kszyska i naszego ptaka na zdjęciu ma jednolicie ciemny cały wierzch, z ogonem włącznie, podczas gdy na zdjęciu widzimy kuper brązowawy, znacznie jaśniejszy od grzbietu. Zatem bekas z kontrastowo ubarwionym grzbietem, jaśniejszym

kuprem, z białym paskiem wzdłuż tylnej krawędzi skrzydła, bez białego paska biegnącego przez środek skrzydła i bez bieli na ogonie jest kszukiem. Tego ptaka sfotografował Adam Grzegolec 3.04.2012 w Jastrzębcu, w woj. świętokrzyskim.

Jan Lontkowski

Jaki to ptak? Zagadka nr 72 – *Mystery bird 72*

